

Dönem : 1
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 711

5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkında Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/640)

T. C.

Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 2157/330

28 . 1 . 1964

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 27 . 1 . 1964 tarihinde kararlaştırılan «5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri hakkında Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ile eki cetveller ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

Kanun tasarısının gerekçesi

Bayındırlık Bakanlığına bağlı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri hakkında 5539 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde zikredilen hizmetlerin gerçekleştirilmesi zarureti ve kanunun yürürlüğe girdiği 1950 yılından bu yana yol ağlarının inkişafı sebebiyle Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı bölge adedi (13) e yükseltilmiş ve Maltepe ve İskenderun'da da birer Makina ve İkmal Grup Şefliği ihdas edilmişti.

Bu suretle, bütçe harcamalarını denetliyecek ve ödemeyi yapacak sorumlu saymanlık ve bağlı teşkilâtının da kurulan teşkilâta muvazi olarak tevsiî zaruri olunca, ihtiyacın mezkûr Kuruluş Kanununun 13 nci maddesinin «Karayolları Genel Müdürü» merkez ve taşra kuruluşunda aylık veya ücretle çalışmakta bulunan her hangi bir memur veya hizmetliyi, ifası Genel Müdürlüğe ait bir iş için orada Genel Müdürlük kuruluşu ve açık bulunup bulunmadığı ile kayıtlı olmaksızın kadroda gösterilen ödenek ile ve tâyindeki usulüne uyularak merkez veya taşrada dilediği yerde kullanılabilir» hükmünden faydalanılarak karşılanabileceği sonucuna varılmış ve esasen saymanlık hizmetlerine tahsisi gereken (Servis ve muamelât şefi, memur) kadroları Maliye Bakanlığı emrine tefrik edilerek, bu kadrolara gene söz konusu Kuruluş Kanununun 12 nci maddesi uyarınca Maliye Bakanlığınca sayman ve saymanlık memurları tâyin olunmuştur.

Ancak, bir süre sonra bu istihdam tarzının mahzurlu bulunduğu gerekçesiyle devam edegelen uygulamadan sarfinazarla, mevzu bahis idari kadrolara evvelâ Karayolları Genel Müdürlüğüne tâyin muamelesi yapılması, mütaakiben ilgili personelin Muhasebei Umumiye Kanununun 134 nci maddesi uyarınca yetkili kılınmasının uygun görüldüğünün Maliye Bakanlığınca bildirilmesi üzerine tatbikata bu yolda yön verilmiş idi.

Şu kadar ki, saymanlık memurlarının özlük işlemlerine ait görevlerin Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne devrini takiben gerek önceki, gerekse sonraki tatbikatın hatalı görüldüğüne, başka bir deyişle 5539 sayılı Kuruluş Kanununun 13 ncu maddesi hükmünün, tâyinleri Maliye Bakanlığına ait sayman ve saymanlık memurlarına şümülü olmadığı; Muhasebei Umumiye Kanununun 134 ncu maddesi gereğince yetki verilmesine mesağ bulunmadığına işaret edilerek Maliye Bakanlığınca mezkûr Kuruluş Kanununda sayman ve saymanlık memuru kadroları temini zımında lüzumlu tadilâtın yapılması konusunda ısrar edilmiştir.

Belirtilen durum ve Beş Yıllık Kalkınma Plânının uygulanması dolayısıyla Karayolları bölge teşkilâtının (15) e çıkarılmasının mutasavver bulunması karşısında, saymanlık kadrolarının bir revizyona tabi tutulmasına kesin ihtiyaç hissedilmiştir.

Gerçekten; birkaç vilâyeti kapsıyan çeşitli iş yerlerine sahip çeşitli statüde personel çalıştıran Karayolları Genel Müdürlüğü merkez, bölge teşkilâtı ve grup şefliklerinin müstakil birer saymanlık organizasyonuna malik bulunmaları zaruridir ve halihazırdaki eksik kadrolarla işlerin selâmetle yürütülmesine imkân bulunmamaktadır.

Bayındırlık hizmetlerinin önemli bir kısmını takabbül eden Bayındırlık Bakanlığına bağlı Karayolları Genel Müdürlüğünün olağanüstü bütçesi ve bütçe harcamalarına ilişkin muamele hacminin kesafeti ve saymanlık memurlarına tahmil olunan ağır sorumluluk göz önünde tutulursa bu görevlere küçük dereceli kadroların tahsisinin mahzurlu olacağı da izahtan vârestedir.

Öte yandan, kanun tasarısına ekli kadro cetvelleri; Maliye Bakanlığı Teşkilât Kanununda tadilâtı mutazammun son kanun teklifindeki esaslara muvazi olmak üzere, teklif edilmiş bulunmaktadır.

Katma bütçe ile idare olunan Tekel Genel Müdürlüğü Muhasebe Müdürlüğüne (1 500) liralık kadro tahsis edildiği de nazarı dikkate alınırca, teşkilâtımız Muhasebe Müdürlüğüne tefrik edilen (1 500) liralık kadronun normal bir teklif olduğu tezahür eder.

SONUÇ :

Yukardan beri açıklanan hususlardan ötürü bu kanun tasarısının hazırlanarak sevkine lüzum hâsıl olmuştur.

Bayındırlık Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bayındırlık Komisyonu
Esas No. : 1/640
Karar No. : 3

10 . 2 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 27 . 1 . 1964 tarihinde kararlaştırılan «5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri hakkında Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı» ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi :

Müstenit gerekçede arz ve izah edilen hususlar Komisyonumuzca muvafık mütalâa edilmiş ve tasarı ve eki cetveller aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bayındırlık Komisyonu

Başkanı
Eskişehir
S. Öztürk

Sözcü
Konya
F. Özlen

İçel
S. Kutlay
İmzada bulunamadı

İsparta
M. Gülcügil

Ordu
İ. Ağanoğlu

Zonguldak
M. A. Pestilci

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/640
Karar No. : 29

8 . 5 . 1964

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan, «5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinde iştirakiyle incelendi ve görüşüldü :

Kanun tasarısının gerekçesinden ve Hükümet temsilcilerinin verdiği izahattan da anlaşıldığına göre; Karayolları hizmetlerini sağlayan Karayolları Genel Müdürlüğünün, 5539 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde tâdadedilen görevleri, 1950 yılından bu yana hizmetlerdeki inkişaf sebebiyle bölge müdürlükleri adedini halen 13 e yükseltmiş bulunmaktadır. Ayrıca müstakil Saymanlık tekilâtının bulunmasını zaruri kılan makina ve ikmal şeflikleri de ihdas edilmiştir. Diğer taraftan hizmetlerin daha rasyonel şekilde ifası için yakın bir gelecekte iki yeni bölge müdürlüğünde ihdas edilecektir.

1950 senesinde çıkan 5539 numaralı Teşkilât Kanununda 12 sayman ve 12 veznedar kabul edilmiştir, bugün illerde 15, birde merkezde olmak üzere ceman 16 saymanlık mevcuttur. Teşkilâtın inkişafı neticesi bizzarure ihdas edilen saymanlıklara Maliye Bakanlığı emrine verilen kadrolara müsteniden yapılmakta olan tatbikat iki yıl önce değiştirilmiş, bu kadrolara tâyinde 1050 sayılı

Muhasebei Umumiye Kanununun 134 ncü maddesine göre muhasiplik salâhiyeti verilmek suretiyle işlem yapılagelmiş, ancak son defa saymanlıkların Muhasebat Genel Müdürlüğüne devrinden sonra tatbikat Maliye Bakanlığınca mahzurlu görülerek saymanlıklar için kadro temini hususu ilgili Bayındırlık Bakanlığına bildirilmiştir. Bu sebeple illerdeki 12 sayman ve veznedar kadrosu kaldırılmış fiilî duruma tekabül edecek 17 sayman ve 17 veznedar kadrosunu derpiş eden bu tasarrufla teklif edilmesi zarureti doğmuştur.

Katma bütçeli idarelerde meselâ Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü , Tekel Genel Müdürlüğü gibi daha küçük masraflı saymanlık müdürlerinin kadrolarının 1 500 lira olması ve son defa 395 sayılı Kanunla kabul edilen Maliye Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunda merkez daireleri saymanlık müdürlüklerine yeter sayıda 1 500 liralık saymanlık müdürlüğü kabul edilmesi sebebiyle ve ayrıca Sayıştay sorumluluğunda mevcudolan Karayolları Merkez Saymanlık Müdürlüğünde 1 500 liralık kadronun verilmesi yerinde görülmüştür.

Tasarıda bulunan saymanlık müdür yardımcılarının iki ve kadrolarının da 395 sayılı Kanunla kabul edilen 1 100 liralık kadrolar olarak yer almış bulunması hususunun Devlet Personel Dairesince uygun mütalâa edildiği diğer yönden verilen kadroların fiilî ödemede bir değişiklik göstermiyeceği ilgililer tarafından verilen bilgidan anlaşılmıştır.

Tasarının 1 nci maddesi aynen, 2 nci maddesi 1 nci maddede kabul edilen kadrolara tâyinlerin normal zamanda ve isabetle yapılmasını temin bakımından kanunun yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girmesini teminen «Bu kanun yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girer» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Trabzon
A. Ş. Ağanoğlu

Sözeü
İzmir
N. Mirkelâmođlu

Kâtip
Yozgat
C. Sungur

Ankara
N. Berkkan

Ankara
M. Ete

Diyarbakır
H. Gölđađon
İmzada bulunamadı

Elâziđ
H. Müftüođlu

Gümüşane
S. Savacı

Konya
Söz hakkım mahfuzdur

Niđde
R. Soyer

Sakarya
B. Akdađ

R. Özal
Sakarya
M. Gürer

Trabzon
A. Şener

Trabzon
A. R. Uzuner

Hükümetin teklifi

5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkında Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkında 5539 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin merkez ve iller kuruluşlarına dâhil kadrolarından bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar çıkarılmış ve yerine ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

27 . 1 . 1964

Başbakan

İsmet İnönü

Devlet Bakanı ve

Başb. Yardımcısı

K. Satır

Devlet Bakanı

İ. S. Omay

Devlet Bakanı

M. Yolaç

Devlet Bakanı V.

İ. S. Omay

Adalet Bakanı

S. Çumralı

Millî Savunma Bakanı

İ. Sancar

İçişleri Bakanı

O. Öztrak

Dışişleri Bakanı V.

K. Satır

M. Meclisi Bayındırlık Komisyonunun değişikliği

5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkında Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Tasarıya bağlı 1 ve 2 numaralı cetveller aynen kabul edilmiştir.)

Maliye Bakanı

F. Melen

Millî Eğitim Bakanı

İ. Öktem

Bayındırlık Bakanı

A. H. Onat

Ticaret Bakanı

F. İslimyeli

Sağ. ve Sos. Y. Bakanı

K. Demir

Güm. ve Tekel Bakanı

M. Yüceler

Tarım Bakanı

T. Şahin

M. Meclisi Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkında Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Tasarıya ilişik 1 ve 2 sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.)

Ulaştırma Bakanı

F. Alpiskender

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Sanayi Bakanı

M. Erten

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

H. Oral

Turizm ve Tanıtma Bakanı

A. İ. Göğüş

İmar ve İskân Bakanı

C. Uzer

Köy İşleri Bakanı

L. Yurdoğlu

(Hükümetin teklifine bağlı cetveller)

[1] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık tutarı
MERKEZ KISMI			
4	Saymanlık Müdürü	1	1 250
6	» » Yardımcısı	1	950
9	Veznedar	1	600
İLLER KURULUŞU			
7	Sorumlu Sayman	6	800
8	» »	6	700
9	Veznedar	6	600
10	»	6	500

[2] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık tutarı
MERKEZ KISMI			
3	Saymanlık Müdürü	1	1 500
5	» » Yardımcısı	2	1 100
5	Merkez Sorumlu Saymanı	1	1 100
7	Veznedar	1	800
İLLER KURULUŞU			
6	Sorumlu Sayman	8	950
7	» »	9	800
8	Veznedar	8	700
9	»	9	600